LA IL·LUSIÓ DELS VELLS

ESBOÇ DE COMÉDIA EN UN ACTE

(Conclusió)

Rafel.—Que'ns ho aclareixi el senyor Robirosa!

Robirosa.—Ah, sí? Casint-se i ho sabran!

Lluis.—No més faltava que vingués vostè a despertar-nos la curiositat! Això son ganes de fer-nos deixar el camí ral per la drecera a fi d'arrivar més aviat a la rectoria.

Robirosa.—I ben bé que poden agrair-m'ho, que no hi ha rés a la vida de l'home que puga comparar-se al matrimoni. Vegi'n si'n soc entussiasta, que si no fos pel noi, que'm sembla que no hi vindria be, encara em tornaria a casar.

Ernest.—Mireu-se el senyor Robirosa!

Misericòrdia.—D'altra manera aniria el món si tothom penses com el senyor Robirosa!

Andreu.—Ara comprenc la conversa animada que ha sostingut amb la seva veïna durant tot el dinar!

Florentina.—Amb la vidua cubana?

Remigia.—Si, si; amb donya Salomè I, quina manera de posar els ulls en blanc, la bona senyora!

Robirosa.—Es que les morenes n'estan orgulloses del blanc dels seus ulls i per xò l'ensenyen... ja... ja... ja... No facin mals pensaments.

Misericòrdia.—Si vol algún recadet per ella... Hi soc molt amiga.

Lluis.—Soc company del net de donya Salomé. Si per alguna cosa puc ser-li útil... ja... ja...

(Tots riuen; molta animació durant aquesta escena).

Robirosa.—Calma, senyores i senyors; calma i comediment, que totes i tots hi poden arribar als seixanta anys amb el cor tendre. Però consti que a mi m'agraden més els brotets d'àpit que'ls ensiams espigats i que'ls deixo lliure el camp de donya Salomé per si algú de vostès vol deixar-se pescar per ella. A l'esqué d'una bona fortuna els joves d'avui hi piquen embadalits.

Florentina.—Ben tornada la pilota.

Misericòrdia.—Brotets d'àpit... Es veu que només està per la verdura. Tots els vells son iguals.

Ernest.—No's poden gastar bromes amb vosté.

Andreu.—Sempre en té una per dir.

Robirosa.—Soc del comerç, senyors, i'l bon comerciant ha d'estar sempre a la què salta. Però no s'ofenguin de rés del que'ls he dit.

Lluis.—Fugi, home, fugi!

Robirosa.—I en prova de cordialíssima amistat i per celebrar la nostra coneixença, els convido a una copa de xampany. Ne vaig baixar una caixa que'm va regalar un amic francés i com que'l noi ha trovat que no feia senyor portar-la al restorant, aquí s'ha quedat i no haig pas d'entornar-me'l al poble. S'accepta el meu oferiment?

Rafel i Andreu.—Acceptat.

Lluis.—Jo tinc feta prometensa de no beure, per ara.

Ernest.—I jo.

Florentina.—Anant acompanyat amb els consells del Sr. Robirosa, ja'n podeu beure.

Ernest.—Ens doneu permís?

Remigia.—Si, home, si, ja... ja...

Robirosa.—Doncs qui vulga beure xampany, que'm segueixi cap al menjador.

Andreu.—Visca el Sr. Robirosa!

Tots.—Visca!

Ernest.—I jo us faré aguantar un altre espatec de brindis.

Lluis.—No'ns entretinguem que no se'ns escapin els nuvis.

Misericòrdia.—Nosaltres ens quedarem fent vigilància.

Robirosa.—*(a les senyores).* No entren, vostès?

Florentina.—Jo si, si V. em convida.

Robirosa.—A vosté la convido a beure xampany aquí, a menjar avellanes al poble i a tot el que vosté vulgui en qualsevol de les cinc parts del món.

Florentina.—Grans mercès.

Misericòrdia.—*(en to de reny).* Florentina; no vull que beguis més, sino ens en entornem. Que't penses que després la teva mamà m'ha de tractar de poc enteniment!

Florentina.—Perdoni, Sr. Robirosa. He d'obeïr a la meva cosina.

Robirosa.—Encara que'm dolgui, aplaudeixo la santa obediència *(a la Remi).* I vosté senyoreta?

Remigia.—També em quedo.

Ernest.—Desseguida tornarem.

Lluis—Si els nuvis surten facin el favor d'avisarnos.

Rafel.—Anem, doncs, senyor Robirosa?

Robirosa.—Si, si. Aném a procurar-nos forces per a despedir a la parella amb tota solemnitat.

(Se'n van per la lateral, alegrement).

ESCENA IX

MISERICÓRDIA, REMIGIA i FLORENTINA

Florentina.—Es deliciós el senyor Robirosa!

Remigia.—I simpàtic.

Florentina.—I poca solta... ja... ja...

Misericòrdia.—Vols callar!

Florentina.—Es que's pot ser simpàtic i poca solta a la vegada.

Remigia.—No s'assembla gens al seu fill!

Florentina.—No diguis, que l'un és l'estampa de l'altre.

Misericòrdia.—Tu has de trobar tares a tothom.

Remigia.—Diràs el que vulguis Cori, però el Jaume no te rés d'agradable.

Florentina.—No se de què es va enamorar la Rosalia. Com si no hi sigués a temps a casar-se!

Misericòrdia.—Això ja es altra cosa.

Remigia.—A la primera oreneta que li ha trucat als vidres ja li ha obert el balcó.

Florentina.—Jo no se què podrà dir-li aquell muçol per a fer-li l'amor!

Remigia.—Li cantarà la seva passió en termes comercials!

Florentina.—No serà en llenguatge massa concis a jutjar pel que tarden.

Remigia.—Que m'agradaria sentir el que li diu!

Florentina.—Jo se el que voldria que'm diguessin a mi. A n'ella que li digui el que vulgui.

Remigia.—No ho trobeu que ha d'ésser molt bonic el casar-se?

Florentina.—Totes les solteres diém el mateix; però jo veig que a les amigues que s'han casat, als dos dies de matrimoni ja no'ls hi pots arrencar ni una paraula que aclareixi el misteri. Desseguida es tornen senyores discretes i reservades. I no està bé això, vaja, no està bé; perque una no sab si els somnis de color de rosa son bombolles de sabó o fruita madura.

Misericòrdia.—Jo per això no hi he anat depressa, a casar-me.

Florentina.—Les que'n tenen experiència son les que'ns haurien de dir: joves amiguetes, no perdeu el temps somniat; la realitat es més hermosa que'l somni. O bé: no us deixeu temptar, que'l matrimoni és una desil·lució.

Remigia.—Però com que no ho diuen i el dubte és un martiri, el millor és casar-se.

Florentina.—El millor és casar-se... si una pot... ja... ja...

Misericòrdia.—*(replicant).* O vol, Florentina, o vol. Jo el trobo massa transcendental, el matrimoni. No ho hauria d'ésser un nus que no pot desfer-se.

Florenlina.—Tot lo més una llaçada... i fluixeta, eh? ja... ja...

Remigia.—Que's pogués fer i desfer amb la mateixa facilitat que la de la sabata.

Misericòrdia.—D'aquesta manera no hi hauria matrimonis infeliços ni les solteres abundarien tant.

Florentina.—Per excés de venda de trenzilla? ja... ja...

Misericòrdia.—Per que no caldria mirar-s'hi tant a donar el si.

Remigia.—Creuriau que estic impacienta? No podria ser que haguessin sortit per una altra porta?

Misericòrdia.—No, no; han de passar per aquí.

Florentina.—Més que impacienta, intrigada, estic jo. No sé què donaria perque les portes fossin de cristall.

Remigia.—La veritat és que no hi ha dret a fernos delir. Se venja de nosaltres, la Rosalia. Per xò no'ns morirem d'enveja. Com si no s'hagués casat mai ningú!

(Apareixen el senyor Robirosa amb una copa i una botella de xampany a les mans, acompanyat de l'Ernest, Rafel, Lluis i Andreu).

ESCENA X

Dites i SR. ROBIROSA, ERNEST, RAFEL, LLUIS i ANDREU

Robirosa.—Ja que les muntanyes no venen a nosaltres, nosaltres aném cap a les muntanyes *(oferint la copa a Florentina).* Un rajolí de xampany.

Misericòrdia.—No, no.

Ernest.—No se'ns pot despreciar.

Lluis.—Seria una ofensa.

Robirosa.—Res més que per brindar.

Florentina.—Si és per cerimonia, accepto *(agafa la copa).*

Andreu.—Que brindi.

Lluis.—Atenció.

Florentina.—*(amb enfasi, aixecant la copa).*

Si el nuvi vol ser feliç,
al seu pare ha de donar
tot desseguida, el permís
per a tornar-se a casar.

Tots.—Molt bé! Molt bé!

(Grans rialles).

Robirosa.—No cridin per l'amor de Déu, que si el noi ho sentia...

(Apareixen don Anton i donya Filomena per la lateral dreta).

ESCENA XI

Dits i D. ANTON i D.ª FILOMENA

Anton.—Ah, son vostès!

Florentina.—Volem acompanyar als nuvis fins a l'estació.

Filomena.—Ben fet, ben fet.

Lluts.—Perque no's perdin, sab?

Ernest.—Ells se pensaven escapar de la nostra persecució i no'ls hi han sortit els comptes.

Anton.—Quedaran agraïts de la finesa.

Misericòrdia.—I vosté donya Filomena, no baixarà a l'estació?

Filomena.—No, filla, no. Me trobo molt marejada.

Robirosa—Ja hi aniré jo en representació dels vells.

Anton.—Encara no estan vestits?

Rafel.—Hauran perdut la noció del temps.

Remigia.—Ara, s'obra la porta.

(Aspectació. Apareixen el Jaume i la Rosalia amb vestits de viatge. La Ramona amb un maletí de mà. Al veure'ls, tots pronuncien animades exclamacions).

ESCENA XII

Els mateixos i JAUME, ROSALIA i RAMONA

Ernest.—Ja era hora!

Lluis.—Quina manera de tardar!

Andreu.—Ni que s'haguessin hagut de vestir els gegants!

Florentina.—No us sabrà greu que us acompanyem a l'estació, veritat?

Robirosa.—Es clar que no, dona.

Misericòrdia.—Us hem volgut donar el darrer adeu.

Rosalia.—Gràcies, mil gràcies a tots.

(El Jaume, la Rosalia, l'Anton i Filomena estan commoguts).

Anton.—No cal que perdeu més temps, que ja és l'hora.

Rosalia.—(als seus pares). Vostés no'ns acompanyen?

Filomena.—No, no; ja aneu ben acompanyats.

(La Rosalia s'abraça amb la seva mare i la petoneja; després al seu pare, que li fa un petó. El Jaume es despedeix dels seus sogres).

Filomena.—(a Rosalia). Pensa força en mi.

Anton.—(Idem). Vaja, prou plors... i que tingueu un viatge feliç.

Jaume.—(a l'Anton). D'aquí a la tornada, papà.

Anton.—Escriviu, escriviu-nos cada dia.

Remigia.—(a la Rosalia). No t'entristeixis!

Lluis.—(al Jaume). Ni tu tampoc, que un nuvi ploraner fa riure.

Ernest.—Penseu que'l viatge de nuvis es la il·lusió de tots els solters.

Florentina.—No se'ls ha de despedir amb tan poca cerimonia.

Andreu.—Hi ha d'haver música.

Rafel.—Jo tocaré una marxa nupcial *(s'assenta al piano).*

Ernest.—Jo en nom de tots els donaré comiat.

Lluis.—No facis més parlaments.

Ernest.—No puc. Es el darrer que porto embotellat.

Remigia.—Doncs que'l digui, que'l digui.

Ernest.—(declamatori). Adeu parella de coloms missatgers de l'amor; adeu, mortals feliços que empreneu el viatge de la il·lusió camí d'un món desconegut; que la felicitat que avui comenseu a tastar, pogueu paladejar-la tots els dies de la vostra vida...

Varis.—Bé, molt bé.

Ernest.—No'm trenqueu el raig de la inspiració!

Robirosa.—Això, no li trenqueu el raig, pobre noi!

Ernest.—Déu vulga que no hi hagi eclipsi en la vostra lluna de mel i que al passar per Paris us recordeu que tots venim d'allí i que és una gran ocasió per fer-hi compres.

Varis.—Magnific, bé.

(Aplaudiments i gran animació).

Lluis.—Música, música.

(El Rafel toca la marxa nupcial de Lohengrin. Tots la chorejen. El Jaume ha pres el maletí de mans de la Ramona que s'ha retirat i a l'anar a sortir del braç de la Rosalia, dirigeixen, amb la mà, un darrer adeu a l'Anton i la Filomena que han quedat a primer terme fondament commoguts sense prendre part en l'alegria dels demés. Se'n van els nuvis i al seu darrera segueixen tots cantant i rient. Queden sols l'Anton i Filomena. Moment de pausa en que tots dos se miren emocionats. Sonen les botzines dels autos. Van els dos al balcó i despedeixen als que marxen fent voletejar el mocador).

ESCENA DARRERA

ANTON i FILOMENA

(Al perdre's el so de les botzines, se miren altre cop i s'abracen, esclatant en plor).

Anton.—Altre cop sols, com trenta anys enrera! Altre cop a recomençar la vida!

Filomena.—Que és diferent ara de llavors! Ens morirem de tristesa, lluny de la filla!

Anton.—Ens acostarem més l'un a l'altre, i la il·lusió dels nets ens farà viure!

(Li fa un petó al front i permaneixen abraçats mentre cau el teló).

FI

PERE CAVALLÉ

Reus, Abril de 1918.